N°. 204. 1851.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is voor het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

VRIJDAG 29 AUGUSTUS.

De prijs der advertentien is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

'*s Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.*

Eene bezending van de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden aan Zijne Majesteit den Koning het navolgende door die Kamer vastgestelde adres aangeboden:

Sire!

De kennisgeving van de voorspoedige bevalling van Hare Majesteit Uwe beminde Gemalin is door de Eerste Kamer der Staten-Generaal met bijzondere deelneming ontvangen.

Die heugelijke gebeurtenis zal bij de Natie eene levendige blijdschap verwekken. De geboorte van een Prins in Uwer Majesteits Huis zal door haar, niet minder dan door de Eerste Kamer, als een zegen van God voor het Vaderland worden erkend. Zij zal zich vereenigen met den wensch der Kamer, dat onze geliefde Koningin spoedig herstelle, en de jeugdige Vorst eenmaal een sieraad zij van Zijn doorluchtig geslacht en een hechte steun voor het Nederlandsche Volk.

De Eerste Kamer, Sire! verheugt zich, dat zij vóór het eindigen harer tegenwoordige werkzaamheden nog hare belangstelling mag betuigen in de blijde vreugde van Uwe Majesteit en van het Koninklijke Huis. Zij acht zich gelukkig daarbij de aanbieding te kunnen voegen van hare eerbiedige hulde, en de verzekering van hare onwankelbare trouw.

Door Zijne Majesteit den Koning is op dit adres het volgende geantwoord:

Mijne Heeren!

Met het meeste genoegen ontvang Ik dit adres van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Ik ben der Kamer dankbaar voor hare deelneming in de geboorte van een Prins, voorzeker eene zeer verblijdende gebeurtenis voor Mij en Mijn Huis; en Ik zal U, Mijne Heeren! verzoeken aan de Kamer tevens te zeggen, dat Mij hoogst aangenaam is geweest de betuiging van hulde en trouw, waarmede zij hare zeer gewaardeerde belangstelling heeft vergezeld.

Van dezen morgen omtrent Hare Majesteit de Koningin en den jongsgeboren Prins uitgegeven bulletin is van den volgenden inhoud:

Gisteren avond heeft zich bij Hare Majesteit koortsverheffing opgedaan, waardoor de nacht slapeloos is doorgebragt.

De jonggeboren Prins is redelijk wel, doch minder rustig.

28 Augustus 1851, 's morgens 9 ure.

(*Get.*) *Dr.* Vinkhuijzen.

J. G. Vosmaer.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten Augustus 1851, n°. 50, is de heer *E. Billen* erkend als vice-consul van Belgie te Amsterdam.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten Augustus 1851, n°. 48, is aan den heer *M. Gevers*, kapitein der infanterie bij het leger in Oost-Indie, thans met verlof hier te lande, op het daartoe door hem gedaan verzoek, verleend een eervol ontslag uit Z. M. dienst, onder toekenning van pensioen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

OOST-INDIE.

De met de jongste overlandpost aangebragte tijdingen zijn nog niet in bijzonderheden bekend. De hoofdinhoud daarvan wordt door de Engelsche *Times*, naar eene telegraphische depeche, aldus opgegeven:

» In Cashmere heeft een opstand plaats gehad. Goolab Singh brengt troepen bijeen om dien te bedwingen, en men acht het zeker dat hij daarin slagen zal.

» De Britsche gouverneur-generaal heeft van den Nizam (den inlandschen vorst van Deccan) tijdelijken afstand gevorderd van het bezit over een gedeelte van zijn grondgebied, hetwelk jaarlijks 500,000 opbrengt, zullende het beheer daarvan zoolang in handen der Oost-Indische Compagnie blijven tot dat de aan haar verschuldigde gelden zullen gekweten zijn. De Britsche gezaghebber in Deccan is gemagtigd het bedoelde grondgebied gewapenderhand in bezit te nemen, indien het hem voor 15 Julij niet gewillig mogt zijn overgegeven.

» De opstand in China tegen de Tartaarsche dynastie wint steeds veld."

AMERIKA.

Tijdingen uit New-York van den 16den dezer houden het volgende in:

» In Alabama, een der Staten waar de in Zuid-Carolina gevestigde partij die de zuidelijke Staten van de Unie wil afscheiden, nog den meesten bijval verwachtte te zullen vinden, hebben de voorstanders van het behoud der Unie, bij de verkiezingen voor de wetgevende vergadering van den Staat, eene volledige overwinning behaald.

» Omtrent de verkiezingen van de wetgevende magt der Unie ontbreekt het nog aan volledige berigten; maar hetgeen daarvan bekend is, doet verwachten, dat de demokratische partij, nu reeds zoo magtig in de beide kamers van het congres, aldaar nog in sterkte winnen zal.

» De berigten uit Cuba bevestigen dat de Spaansche overheid den opstand voor alsnog meester gebleven is, terwijl bij de planters die de bescherming der overheid behoeven om hunne slavenmagt in toom te houden, zich geen geneigdheid openbaart om den opstand te ondersteunen. Evenwel is de Spaansche overheid niet sterk; het garnizoen van Havannah is, naar men meent, niet sterker dan 5000 man. Tot nog toe is niets voorgekomen dat aan de trouw dezer troepen zou kunnen doen twijfelen.

» Te New-Orleans is eene meeting gehouden en eene aanmerkelijke geldsom bij inschrijving bijeengebragt om den opstand op Cuba te ondersteunen. Twee stoombooten, met 1000 man, zijn onder bevel van Lopez uitgezeild; buitendien zijn 250 man nabij Savannah scheep gegaan, en even-veel te Mobile; het plan was, naar men meende, op de noordkust van Cuba, niet ver van Puerto del Principe, eene landing te beproeven.

» De regering der Vereenigde Staten heeft eene oorlogsstoomboot afgezonden om in de wateren van Cuba te kruisen; maar zij heeft alle toerustingen en vergaderingen tot bevordering van eenen aanslag op eene bezitting eener onafhankelijke en bevriende mogendheid, lijdelijk toegezien.

» De kanaal-maatschappij, die den weg door Nicaragua tusschen de beide Oceanen heeft ondernomen, heeft de eerste maal de passagiers en goederen van het eene strand naar het andere in 32 uren tijds (de halten niet medegerekend) overgebragt; de scheepvaart op de rivier ontmoette geene moeijelijkheden en de ijzeren stoombooten der maatschappij bleken daarvoor geheel geschikt te zijn.

» In Californie krijgt de dusgenoemde Lynch-justitie het voorkomen eener geregelde regtspleging; te San Francisco hebben zich 800 à 900 geachte ingezetenen vereenigd om misdaden te straffen, en dit veemgerigt heeft reeds, in spijt der overheid, twee doodvonnissen wegens diefstal geslagen en uitgevoerd. Deze regtspleging vindt algemeen bijval, daar de bevolking in den langzamen en onzekeren loop der regtspleging naar de voorschriften der constitutie, geen genoegzame bescherming vindt.

» Den 10den Mei is door den Koning der Sandwichs-eilanden de parlements-zitting in staatsie geopend. In de troonrede zeide hij dat de moeijelijkheden met Frankrijk nog niet vereffend zijn, en dat de openbare inkomsten, hoewel niet groot, voldoende zijn voor de behoeften van het bestuur, en nog een overschot laten voor werken van algemeen nut."

DUITSCHLAND.

De Duitsche bladen deelen het volgende telegraphische berigt uit Weenen van den 26sten dezer mede:

» Heden is een keizerlijk rescript verschenen, waarbij de betrekkingen van den rijksraad en van het ministerie als jegens de kroon verantwoordelijke ligchamen geregeld worden. Volgens hetzelve zullen alleen wetten worden gecontrasigneerd. Het ministerie en de rijksraad zijn voorts door den Keiser belast met het onderzoek naar de mogelijkheid van het behoud en de ten-uitvoer-legging der constitutie van Maart, en met het doen van voorstellen tot verwezenlijking van het denkbeeld van eenheid des Staats naar het monarchale beginsel."

FRANKRIJK.

Den 25sten dezer is de gewone zitting der departementeraden geopend. Hunne beraadslagingen worden in de tegenwoordige omstandigheden van groot politiek gewigt geacht; want bij alle zal de vraag van de herziening der constitutie worden te berde gebragt, en men verwacht algemeen dat zeer vele van hen, zoo niet meest alle, zich voor de herziening en welligt ook voor de verlenging van het presidentschap zullen verklaren; hetgeen op de stemming der wetgevende vergadering bij de tweede beraadslaging over de herziening grooten invloed zou kunnen hebben, en aan de herzieningsgezinden, zoo niet drie vierden der stemmen, althans eene grootere meerderheid, dan bij de eerste beraadslaging, zou kunnen aanbrengen. Reeds is van twee departementsraden, die van Seine-en-Marne en die van Lot-en-Garonne, met den telegraaph te Parijs berigt ontvangen dat zij terstond na de opening der zitting besloten hebben de herziening wenschelijk te verklaren; de eerstgenoemde heeft daarbij uitdrukkelijk ook de herziening verlangd van het artikel, hetwelk de herkiezing van den President der republiek verbiedt. Van een aantal andere departementsraden kent men reeds de keuzen van voorzitters enz.; de gekozenen behooren alle tot de voorstanders der orde, doch daaronder zijne eenige verklaarde tegenstanders der verheffing van den heer Lodewijk Napoleon tot meer duurzaam gezag.

De republikeinschgezinde bladen, blijkbaar geene voor hunne zaak gunstige verklaringen van de raden verwachtende, doen hen opmerken, dat de quaestie der herziening buiten hunne wettelijke bevoegdheid ligt, en vermanen hen om de constitutie te eerbiedigen en hunne bevoegdheid

niet te overschrijden. De *Constitutionnel*, die bladen beantwoordende, zegt: » Wij voorstanders der herziening, riepen de uitspraak in van het petitionnement, van de wetgevende vergadering, van de arrondissementsraden; en zij hebben, terwijl gij telkens die stemmen trachttet te smoren, zich voor ons verklaard. Thans roepen wij de uitspraak in der departementsraden, en ziet, als altijd, tracht gij ook nu weder aan het land de hand, uwe zwakke hand, op den mond te leggen. Het zal u nu evenmin als vroeger gelukken. Maar zij die de vrije discussie voor een hoofdtrek der republiek houden, mogen beslissen tusschen u en ons, tusschen ons die door alle middelen het land uitlokken om zijn wil te doen kennen, en u welke die wilsuiting zoekt te smoren."

BELGIE.

De kamer van volksvertegenwoordigers is eergisteren, in de beraadslaging over het wets-ontwerp tot onderneming of bevordering van openbare werken, overgegaan tot de werken welke de regering voorstelt op staatskosten uit te voeren. Het eerste daarvan, de verlenging tot Antwerpen van het verbindings-kanaal tusschen Maas en Schelde, waarvan de kosten geraamd zijn op fr. 4,500,000, werd zonder discussie met eenparige stemmen aangenomen. Daarna is beraadslaagd over de voorgestelde werken tot kanalisatie van de rivier de Maas en tot wegneming der hindernissen tegen den afloop van het Maaswater, welke de stad Luik aan gedurige overstrooming blootstellen; de voorgestelde kanalisatie moet vooral strekken om den afvoer der Luiksche steenkolen naar Nederland te bevorderen, alwaar zij thans, wegens de kosten van vervoer, niet zoo goedkoop als de Duitsche steenkolen kunnen worden geleverd, zijnde het zijkanaal van Luik naar Maastricht, hetwelk mede tot dat doel aangelegd is, zonder de voorgestelde kanalisatie schier nutteloos. De minister van openbare werken zeide dat thans de Duitsche steenkolen te Amsterdam voor fr. 1.62 per ton minder dan de Belgische kunnen geleverd worden, en dat de Luiksche mijnen, die vòòr 1830 jaarlijks 240,000 ton steenkolen aan Nederland leverden, door de voorgestelde werken althans een gedeelte van dien uitvoer zouden terugbekomen. Na eenige discussie heeft de kamer met 53 tegen 12 stemmen de onderneming dezer werken, waarvan de kosten op fr. 8,000,000 geraamd zijn, goedgekeurd.

— De senaat heeft eergisteren beraadslaagd over de begrooting van staatsuitgaven voor het departement van binnenlandsche zaken. Bij den post van uitgaven voor de statistiek des rijks, klaagden twee leden over de vele onnaauwkeurigheden in de onlangs van rijkswege uitgegeven statistieke tabellen betreffende den landbouw. Een hunner zeide, dat hij die tabellen alleen ten opzigte van ééne gemeente, die hij bijzonder kende, naauwkeurig had nagegaan, en dat hij, na dit onderzoek, niet meer van de groote statistieke tabellenverzameling maar van den grooten statistieken *roman* zou moeten spreken; hij haalde eenige voorbeelden aan, om te doen zien, hoe ook eigenbaatzuchtige bedoelingen van onderscheiden aard de particulieren noopten valsche opgaven of geene opgaven te doen, en hoe de gemeentebesturen het gebrek van opgaven door ramingen wisten aan te vullen. Hij wilde de gemeentelijke overheden niet beschuldigen, want hij erkende dat deze niet bij magte waren om naauwkeurige en volledige opgaven te leveren; de provinciale besturen, op grooteren afstand van het op te nemen terrein geplaatst, konden het nog minder; en zou de hoofdcommissie voor de statistiek het dan kunnen, die zooveel verder verwijderd was? De spreker wilde alleen zijne medeleden waarschuwen, om bij het overwegen van punten van wetgeving betreffende de belangen des landbouws, de kostbare officiele statistiek niet tot grondslag hunner oordeelvellingen te nemen. — De minister van binnenlandsche zaken antwoordde, dat er alle mogelijke voorzorgen waren genomen om de door een vorig ministerie reeds ondernomen statistieke beschrijving des rijks zoo naauwkeurig mogelijk te maken; er waren niettemin enkele onjuistheden ingeslopen, maar deze konden noch aan de regering noch aan de hoofdcommissie geweten worden; zoo men de opgaven der gemeentebesturen niet meer mogt vertrouwen, dan zou men van alle pogingen om eene statistiek des lands te verkrijgen, moeten afzien. Overigens zou hij gaarne opgave ontvangen van de gemeenten betreffende welke de statistiek zoo schromelijk onnaauwkeurig gezegd werd te zijn; hij zou dan een opzettelijk onderzoek tot verbetering dier opgaven bevelen. Ook moest men in het oog houden, dat de grondslag van het groote werk der statistieke beschrijving, hetwelk natuurlijk niet in een korten tijd had kunnen voltooid worden, het jaar 1846 was, en dat veel van de opgaven, die destijds juist waren, door het tijdsverloop opgehouden hadden naauwkeurig te zijn. De Kamer keurde den betrekkelijken post der begrooting goed.

Bij den post betreffende het middelbaar onderwijs herinnerde de minister van binnenlandsche zaken dat hij aan de kamer van volksvertegenwoordigers de briefwisseling tusschen de regering en de bisschoppen over de uitvoering der nieuwe wet op het middelbaar onderwijs gevoerd, had overgelegd. De senaat kon dus, zeide hij, beoordeelen in welken geest de regering werkzaam was geweest bij de nieuwe regeling van dat gedeelte van het onderwijs; hij wilde over dit punt thans geene beraadslaging uitlokken, daar deze zoo ligt verbitterend kon worden; maar zoo de senaat oordeelde dat de wet niet in den geest, waarin zij was aangenomen, door de regering was uitgevoerd, was het thans de gelegenheid om daarvan te doen blijken, en in het stilzwijgen van den senaat zou hij eene goedkeuring van het gedrag der regering zien. De minister voegde er bij, dat hij hoopte, dat met 1 October aanstaande al de athenaea of staatsscholen van middelbaar onderwijs (één welligt uitgezonderd) naar de nieuwe wet en naar de wenschen der voorstanders van het openbaar onderwijs zouden ingerigt zijn. Geen der leden verhief zich om aanmerkingen betreffende de maatregelen der regering ten opzigte van het middelbaar onderwijs te maken; waarop de minister verklaarde met groot genoegen van het stilzwijgen van den senaat acte te nemen. De betrekkelijke post der begrooting alsmede alle volgende, werden zonder tegenspraak aangenomen.

Gisteren heeft de senaat de beraadslaging over het wets-ontwerp op het successieregt begonnen in bijzijn van een buitengewoon talrijk publiek. Twee leden hebben de voorgestelde belasting op de erfenissen in de regte lijn bestreden, die door een der leden verdedigd werd. De minister van binnenlandsche zaken betoogde zoowel uit een finantieel als uit een politiek oogpunt, dat de voordragt door den senaat behoorde te worden aangenomen, en dat de verwerping het land in zeer bedenkelijke moeijelijkheden zou brengen.

Men acht het in geenen deele zeker dat de senaat het successie-regt in de regte lijn zou aannemen. Van de zijde van het ministerie wordt alles aangewend ten einde de leden van den senaat te bewegen om over de bezwaren daartegen henen te stappen. Het orgaan van het ministerie, de Brusselsche *Indépendance*, betoogt in zijn nommer van gisteren, dat de beraadslaging over dit wets-ontwerp de gewigtigste is, die ooit sedert 1830 bij den senaat is gevoerd, en het land in den bagchelijksten toestand kan brengen. » Zoo de senaat — zegt dat blad — zich laat verleiden om een hinderpaal te worden tegen den vooruitgang, tegen den arbeid, tegen de verbetering van 's rijks finantielen toestand, om een besluit door de andere kamer met groote meerderheid genomen in eene zaak waarin deze naar de constitutie de eerste stem heeft, te niet te doen, — dan zal het ministerie niet aftreden, omdat het niet aftreden mag, omdat er in de tegenwoordige omstandigheden geene mannen zouden zijn die het konden vervangen: dit is reeds bij de ministeriele krisis van April jl. gebleken, en zou thans nog meer dan toen het geval zijn; en toch zou het ministerie zich eene ongunstige uitspraak van den senaat niet kunnen laten welgevallen, dewijl deze het geheele plan, hetwelk het voor het moeijelijke tijdvak van 1852 heeft gevormd, zou omverstooten."

Wat het ministerie dan zou doen, laat de *Indépendance* aan den lezer over te raden.

ENGELAND.

In de zitting van den geheimen raad, den 25sten dezer onder voorzitting der Koningin gehouden, is besloten de parlements-zitting weder van 4 September tot 4 November aanstaande te verdagen.

De landverhuizing uit Ierland gaat op groote schaal voort. In den tijd van drie dagen zijn in de vorige week drie schepen met 850 landverhuizers vertrokken; een gedeelte van hen waren pachters van den minister lord Lansdowne, die zelf de kosten hunner reis en hunner vestiging in Amerika betaalt.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 26 Augustus: 3 pcts. renten fr. 56.85; 5 pcts. idem fr. 95.00.
Londen 26 Augustus: 3 pcts. gecons. 96⅜; Nederl. werk. schuld 2½ pcts. 92¼.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 28sten Augustus.*

UITTREKSELS uit de Verslagen aangaande den toestand der onderscheiden provincien over het jaar 1850, door de Gedeputeerde Staten aan de Staten hunner provincie in de gewone zomervergadering dezes jaars, volgens art. 162 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad n°. 39) ingediend.

[Vervolg; — zie ons vorig nommer.]

XII. WEGEN.

De verslagen vermelden, dat over het algemeen de groote rijkswegen en ook de provinciale en gemeentewegen in goeden staat worden onderhouden, terwijl het aanleggen van nieuwe provinciale en gemeentewegen niet stilstaat. In het verslag van Overijssel leest men echter dat de groote rijkswegen, ondanks het goede onderhoud en de zorg die daarvoor wordt gedragen, in een slechten staat verkeeren, door het gemis van politie-reglementen, daar geene straffen bestaan tegen de toenemende te zware vrachten.

In Noordbrabant hebben de rijkswegen, alsmede enkele provinciale wegen, door de overstroomingen, in het voorjaar van 1850 hier en daar veel geleden, vooral de destijds nog in aanleg zijnde weg tusschen 's Hertogenbosch en Crevecoeur. Al die schade is in den loop des jaars naar behooren hersteld. De verbetering der communicatie tusschen 's Hertogenbosch en Utrecht, is tot aan den linker Maas-oever in het najaar ten einde gebragt, en hoewel de begrinding gedeeltelijk laat in het jaar en bij nat weder moest plaats hebben, bespeurt men reeds eenige vastheid van de grindlaag. De groote verbetering, welke de stad 's Hertogenbosch door de onmiddellijke gemeenschap met Amsterdam als ook met Belgie en Limburg, verkregen heeft, zal eene weldadige uitwerking hebben, vooral in den winter, wanneer er bij de passagie over de rivieren op de andere wegen veel moeijelijkheid bestaat. Ook de watervrije verhooging van het gedeelte des grooten wegs n°. 8, tusschen de Roode Brug bij het fort Isabelle en de stad 's Hertogenbosch, is in den loop van dit jaar uitbesteed en voleindigd, en daardoor de onbelemmerde gemeenschap met Belgie tot stand gebragt.

Het verhoogen van den grooten weg n°. 8, van 's Hertogenbosch naar Grave, voor zoover betreft het lage gedeelte tusschen eerstgemelde stad en het gehucht Hintham, blijft wenschelijk voor de gemeenschap met Gelderland, Limburg en Duitschland. Door het departement van Oorlog is bereids de noodige verhooging der vesting-bruggen bewerkstelligd, weshalve het te verwachten is, dat ook *dat* werk spoedig zal worden voortgezet.

Betreffende den voorgestelden verbeterden weg tusschen Tilburg en Turnhout, waardoor de regtstreeksche verbinding van Antwerpen en het Belgische Kempenland met het hart van Holland zou worden daargesteld, hebben conferentien tusschen de beide hoofd-ingenieurs van Antwerpen en Noordbrabant, alsmede de vereischte terreins-opnemingen plaats gehad, en zijn verder van weêrszijden de projecten gereed gemaakt en opgezonden. Daar bij vele verzoekschriften de rigting, met een geringen omweg, over Hilvarenbeek verlangd wordt, is het ontwerp van de Nederlandsche zijde, zoowel voor de regtstreeksche rigting van Tilburg over Goirle als van Tilburg over Hilvarenbeek uitgewerkt. Door den Koning is echter de regtstreeksche rigting over Goirle vastgesteld.

Het onderhoud van al de provinciale wegen in Noordbrabant gedurende 1851 is uitbesteed voor f 26,750, terwijl de opbrengst der tollen op die wegen gedurende 1851 is geweest f 20,350. Het verder aanleggen van nieuwe provinciale wegen wordt er met kracht doorgezet, waartoe weder aanzienlijke geldsommen zijn besteed en aangewezen. De verbetering der communicatie in dat gewest gaat met rassche schreden vooruit; zoowel de plaatselijke besturen als de particulieren, zegt het verslag, worden meer en meer overtuigd, dat zoodanige verbeteringen het meest kunnen toebrengen tot bevordering der welvaart.

Ook in Gelderland hebben verscheiden rijkswegen door ijsgang, hoogen rivierstand en golfslag in den winter van 1849 op 1850 meer of min schade geleden; alles is behoorlijk hersteld. Verder geeft het verslag van Gelderland een overzigt van de gemeente- en buurtwegen, waaruit blijkt dat in 1850 weder niet weinig tot verbetering daarvan gedaan is (vooral onder Apeldoorn, alwaar de kosten dezer verbeteringen voor de gemeente betrekkelijk gering zijn, daar de benoodigde materialen vrijwillig zonder eenige vergoeding door de belanghebbende ingezetenen worden aangevoerd).

Het verslag van Zuidholland, vermeldende dat de groote rijkswegen goed worden onderhouden, merkt aan, » dat zulks kostbaar is, omdat de

... in Zuidholland veelal bestaan uit gebakken klinkersteenen, die ... over 't algemeen niet tegen het vervoer van zware vrachten bestand zijn." ... de laatste jaren zijn, en worden nog, onderscheiden gemeente- en ... wegen in Zuidholland begrind. » De eigenlijke grindbaan — zegt het ... — heeft slechts eene breedte van 2½ el bij den aanleg, doch de ... verspreidt zich langzamerhand over de breedte van 4 ellen. Deze ... zijn in aanleg en onderhoud min kostbaar. De provincie en soms het Rijk hebben tot den aanleg subsidie verleend, doch het onderhoud ... ten laste van de belanghebbende gemeente- en polderbesturen, ... dat op de wegen tollen worden toegelaten, aangezien de ondervinding heeft geleerd dat de tollen betrekkelijk zeer weinig opbrengen en de ... aan de tolhuizen, afhalingen en perceptie de opbrengsten grootendeels verslinden. Het beheer dezer wegen is gewoonlijk aan commissien ... gen, aan welke het aandeel van elke gemeente of polder in de ... van onderhoud wordt betaald."

In Noordholland zijn in 1850 verscheiden gemeente-, polder- en buurtwegen door bestrating verbeterd, terwijl men bij andere daarmede dit ... aangevangen heeft, en nog onderscheiden plannen tot verbetering ... bestaande of aanleg van nieuwe wegen aanhangig zijn. Het plan tot ... ting van de Wormer is tot rijpheid gekomen; de aanleg van dien ... is eene hoogst nuttige verbetering, dewijl daardoor eene aaneensluiting van de verschillende deelen der provincie tot stand gebragt wordt, ... het nut der reeds aangelegde wegen merkelijk verhoogt.

Omtrent de provinciale wegen in Zeeland wordt onder anderen ... dat een gedeelte der wegen van Neuzen naar Axel en van ... naar Walzoorden, alsmede de weg van Axel naar de Axelsche ... in dit jaar voor 's Rijks rekening zullen worden begrind. » De ... nu grootendeels en in het verschiet geheele verwezenlijking ... het ontwerp tot begrinding der genoemde wegen — zegt het verslag — heeft eene dubbel weldadige strekking. Wegen welke òf niet ... slechts onvolkomen verbeterd waren, zullen daardoor in hun ... eene vroeger gemiste, altijd bruikbare baan erlangen; en in dit ... zullen de eerste proeven worden geleverd der aanwending van ... middel tot wegverbetering, hetwelk elders sedert lang met gewenscht gevolg is gebezigd, en uit hoofde zijner mindere kostbaarheid, aan het ... wegen en beschikken van verbeteringen minder bezwaar in den weg ... meerdere uitgebreidheid vergunt. Gelukken die eerste proeven ... Zeeuwschen bodem — gelijk men verwachten mag — dan mag ... hopen dat, indien vooringenomenheid, die niet zelden met onbe... heid zamen gaat, nu nog tegen dit verbeteringsmiddel in Zeeland ... onden wordt, zij door bijval zal worden vervangen; en de tegen... ..., welke welligt nu nog hier of daar zou worden aangetroffen, ... zal maken voor welwillende en krachtige medewerking, opdat, ... bij de beperktheid van beschikbare fondsen en uitgebreidheid van ... ons gewest meer dan eene goede wegsverbetering erlange, ... welke, blijkens de ervaring, niet zou kunnen worden gedacht, ... zij door geen ander middel kon worden verkregen dan door ... van bestrating."

De Staten van Zeeland hadden aan Gedeputeerde Staten een onderzoek ... dragen nopens eene algemeene verbetering van wegen, overzetveren en andere middelen van gemeenschap in de provincie; ook was ... de Staten in het bijzonder de verbetering der hoofdwegen in Noord... land ter sprake gekomen. Over beide punten zullen Gedeputeerde ... ten rapport en voorstellen doen.

De gemeente-, polder- en buurtwegen in Zeeland, voor zoover het nog ... wegen zijn, worden bij natte weersgesteldheid veelal onbruikbaar, ... de verbetering zou bedeidende sommen vereischen, terwijl bij de ... belanghebbenden schaars welwillendheid en krachtige zamenwerking ... aangetroffen. » Wat eendragtige goede wil vermag — zegt het verslag — zelfs met eenvoudige en zwakke middelen van uitvoering, daarvan ... Zuid-Beveland sedert twee eeuwen een sprekend bewijs. Met beperkte middelen heeft de aldaar sedert het jaar 1650 bestaande instelling van het ... der straat- en zandwegen, de wegen op dat eiland tot een toe... gebragt, welke als de beste van de geheele provincie is aan te ... en onvermoeid is zij aan de bestendiging en uitbreiding van ... toestand blijven arbeiden, tot het einde des vorigen jaars, als ... wanneer de termijn voor de heffing der vereischte retributien en de ... ing, bij afkoop, der rijks-tollen is geëindigd; eene verlenging van ... termijn zal ongetwijfeld verzocht en door den Koning bewilligd ... De sedert eenige jaren in Noord-Beveland bestaande opgewektheid ... middelen te beramen en daar te stellen tot verbetering der wegen ... is, na gedurende eenigen tijd zich weinig naar buiten te hebben vertoond, weder verlevendigd."

Op het vernemen dat het denkbeeld was opgevat eener aaneensluiting van de Nederlandsche en Belgische spoorwegen, hebben Gedeputeerde Staten van den Koning verzocht » dat bij het inwilligen dier aansluiting op de duidelijkste en krachtigste wijze worde voorbehouden, dat ten allen tijde uit Zeeland een spoorweg kunne worden ... aan dien welke zoodanige aansluiting zou verwezenlijken, ... welks strekking vermoedelijk zou zijn door Noordbrabant, langs ... Breda, iets hetwelk lust en wil zou kunnen opwekken om ... ook uit Zeeland, eene ijzeren baan aan te brengen, die ... havens van Walcheren met het binnenste van het vaste land zou ..."

Het verslag van Utrecht bepaalt zich, ten opzigte der wegen, bij ... mededeeling van enkele bijzonderheden betreffende het gewone onderhoud.

Het verslag van Friesland, vermeldende dat de groote rijkswegen ... een staat van onderhoud zijn, voegt daarbij, onder andere bijzonderheden, dat in den grooten weg tusschen Leeuwarden en Marssum ... oppervlakte van 1100 vierkante ellen met klinkermoppen bestraat ... de vroeger hier aanwezige kleine steen van den Goudschen ... bij het drukke verkeer en de zware transporten niet voldoende ..., en dat deze verbetering ook dit jaar voortgezet wordt.

De Staten van Friesland bepaalden in 1850, dat voor den aanleg van kunstwegen die van meer dan bloot gemeentelijk belang zijn, ... daarbij gestelde voorwaarden, zouden kunnen worden verleend ... subsidien van hoogstens dertig per cent van het bedrag ... voor de aanleg dier wegen zal zijn uitbesteed, en voor buurtwegen ... hoogstens vijftien per cent, terwijl het maximum van den tol, ... op dusdanige wegen, werd gesteld op drie vierden van den ... zoo als die thans bestaat volgens Koninklijk besluit van 29 October 1833 (*Staatsblad* n°. 69). Dienovereenkomstig is voor twee kunstwegen, een van Heerenveen over Gorredijk, Beetsterzwaag, Dragten ... naar den Groninger straatweg, en een van de Hijum... door Ferwerderadeel, West- en Oostdongeradeel, over Dokkum en door Dantumadeel of Tietjerksteradeel naar den straatweg van Leeuwarden op Groningen, een provinciaal subsidie van dertig per cent toegekend; waarbij het Rijk een subsidie van f 5000 voor den eersten en van f 33,000 voor den laatsten heeft toegezegd.

Voor de instandhouding der gemeente-, polder- en buurtwegen en voetpaden in Friesland wordt veel zorg gedragen. Sommige plaatselijke besturen verdienen wegens hunnen ijver in dit opzigt, boven andere te worden geprezen. Niettemin laat de staat dier wegen en voetpaden in de klei- en lage veenstreken, bepaaldelijk des winters, veel te wenschen over, ja zijn zij alsdan veelal letterlijk onbruikbaar: een gevolg van de grondgesteldheid en van het opzetten van het water. Men tracht dit hier en daar door ophooging van den grond en andere middelen zooveel mogelijk te verhelpen. In Haskerland is men bedacht op het begrinden van den weg van de Joure naar Nyehaskerschans, in verband met het aanleggen van een kunstweg van de Joure naar Balk. In het Bildt hebben de schulpwegen alle bezwaar voor de passagie in het wintersaizoen weggenomen.

In Overijssel wordt met het veranderen van de bestrating der rijks-wegen van Zwol naar Almelo en van Denekamp naar de Hannoversche grenzen in *mac-adam*, op vrij ruime schaal voortgegaan. De tolgelden op de rijks-wegen hebben er in 1850 opgebragt f 52,766,05½, dat is f 2530.73½ meer dan in 1849. De provinciale wegen hebben in 1850 voor onderhoud gevorderd f4802,80, terwijl de tollen opbragten f 6401.52½, dat is f 203.28 meer dan in 1849. In eenige gemeenten zijn wegen buitengewoon verbeterd of nieuwe kunstwegen aangelegd; in andere zijn daarvoor plannen aanhangig. In vele gemeenten wordt bij het onderhoud der wegen nog van hand- en spandiensten gebruik gemaakt.

Het verslag van Groningen meldt dat de rijks-straatweg van de stad Groningen naar de Drentsche grenzen, over het geheel genomen in minder voldoenden staat verkeerende, meerdere herstratingen, dan het onderhouds-bestek bepaalt, noodig geworden zijn. De weg van Groningen naar de Hannoversche grenzen is in goeden staat, voor zoover er beplanting langs denzelve gevonden wordt; doch van Winschoten tot de Hannoversche grenzen, welk gedeelte onder beheer staat van commissarissen uit de gemeentebesturen van Winschoten en Beerta, bestaat er geene beplanting. Over den aanleg van een provincialen kunstweg ter verbinding van het Hunsingo- met het Westerkwartier, zijn deliberatien aanhangig. De gemeentelijke kunstwegen zijn in 1850 met drie nieuwe vermeerderd.

De rijks-straatwegen in Drenthe bevinden zich in goeden staat, behalve het gedeelte van Assen naar de Groninger grenzen en het embranchement naar Steenwijk, op de herstelling van welke perceelen echter bij het nieuwe onderhoudsbestek gelet is. Het gemacädamiseerde gedeelte van dien weg is steeds in zeer goeden staat en zelfs voor geene verbetering vatbaar. Eene in 1850 genomen proeve om het begrinde gedeelte van den weg, dat bij langdurige droogte en bij veel regen de noodige vastheid mist, te onderhouden met verbrijzelde keijen, heeft aan de verwachting geheel beantwoord. Een nieuwe gemeenteweg wordt aangelegd, een andere is verbeterd; terwijl in verband met de kanalisatie een sinds lang gebrekkige gemeenteweg zal worden bestraat.

In Limburg is van wege de provincie het aanleggen van twee perceelen van den ontworpen provincialen weg door het kanton Horst uitbesteed. De buurtwegen zijn over 't algemeen in vrij voldoenden staat; hoewel vele door de overstroomingen van Februarij 1850 aanmerkelijk beschadigd zijn, zoodat de hand- en spandiensten zich in dat jaar in een aantal gemeenten bijna uitsluitend tot herstelling der schaden hebben bepaald. De meeste inspecteurs der buurtwegen vervullen hunne belangelooze doch eervolle betrekking steeds ijverig en naauwgezet, doch de nieuw ingerigte dienst der kantonniers laat, door moeijelijk te verklaren onwil van gemeentebesturen, in vele gemeenten niet weinig te wenschen. Daarentegen is er grond om te vertrouwen dat dit jaar aan de buurtwegen meer dan in vorige jaren zal worden gewerkt. Voor de verbetering van twee buurtwegen zijn provinciale subsidien verleend, en voor andere voorgenomen verbeteringen is subsidie aangevraagd.

(Het vervolg hierna.)

Wij zijn verzocht alsnog het volgende meer omstandige verslag over te nemen, aangaande de ramp, waardoor de gemeente Haaksbergen dezer dagen getroffen is:

» In den namiddag van den 16den dezer, ten ongeveer twee ure, brak, door eene onbekende oorzaak, bij den bakker Maatman in het dorp Haaksbergen, een brand uit, die zoo hevig en snel toenam, dat niettegenstaande alle aangewende moeite en inspanning, in minder dan twee uren dertig woonhuizen, de koepelkerk der hervormden, het openbaar schoolgebouw en twee schuren in lichtelaaije vlam stonden, en met uitzondering der school, die men voor het grootste gedeelte heeft kunnen redden, tot den grond toe zijn afgebrand.

» De schade hierdoor veroorzaakt is voor alsnog niet te berekenen, doch mag als zeer belangrijk worden aangenomen; wel zijn, behalve de kerk met een fraai orgel, de meeste gebouwen voor brandschade verzekerd, doch betrekkelijk zeer laag, en heeft men nog eenige goederen kunnen redden; dan veel, zeer veel is verloren gegaan, en bepaaldelijk daaronder alle reeds ingeoogste granen, hooi, enz., waarvan, zoo mede van de meubelen, huisraad, bouwgereedschappen en verdere roerende goederen bijna niets was verzekerd, gelijk zulks mede het geval was met twee bijna afgewerkte nieuwe orgels van den heer Armbrost, orgelmaker alhier. Circa 50 huisgezinnen zagen zich in weinige oogenblikken van hunne woningen, goed en bestaan beroofd en hebben bij hunne medeburgers of in publieke gebouwen hunnen intrek moeten nemen.

» Groot was in het eerste oogenblik de schrik en verslagenheid die zich van allen had meester gemaakt, doch grooter nog is de moedeloosheid van hen, die alles hebben verloren en aan den naderenden winter denken, zonder eigen dak, zonder levensbehoeften en de meesten zonder eenige middelen, om zich zelf het noodige te kunnen aanschaffen. Onderscheidene ingezetenen, tot de blussching van den brand toegesneld en daarmede ijverig werkzaam, vonden bij hunne tehuiskomst hunne eigene woningen door het vuur verteerd. Gelukkig dat deze ramp nog bij den dag eenen aanvang nam; hieraan toch mag men het toeschrijven dat geene menschenlevens zijn te betreuren en dat, met uitzondering van eene koe en eene geit, welke aan bovenbedoelden bakker behoorden, geen vee is verongelukt.

» Door de bijzondere ligging van het dorp, was er al spoedig gebrek aan genoegzaam water; evenwel zijn met groote krachtsinspanning en moeite, den geheelen namiddag, avond en daarop volgenden nacht, zoowel de brandspuiten dezer gemeente, als met den meesten spoed en bereidwilligheid ter hulp gesnelde twee van Eibergen, twee van Neede, eene van Groenlo, en eene uit Ammeloe (Pruissen)

met het daarbij behoorend personeel onafgebroken tot in den volgenden morgen werkzaam geweest, om den verderen voortgang der vlammen te stuiten, die bij het eenigzins draaijen van den wind eene algeheele vernieling van het dorp dreigden en den meesten reeds voorzorg tot berging hunner goederen deed nemen.

„Olschoon door den verren afstand de van elders gekomen spuiten, eerst nadat alle vorenbedoelde gebouwen reeds waren aangestoken, arriveerden, mag men echter aannemen, dat door hunne hulp de verdere voortgang der vlammen grootendeels is gestuit. Openlijke dank wordt dan ook aan allen, die van elders ter hulp zijn toegesneld, toegebragt voor de door hen bewezen belangrijke diensten, en bepaaldelijk dank den heer burgemeester van Neede en heeren brandmeesters, zoo van deze laatste als van die der overige gemeenten, voor de zorg en de moeite waarmede zij tot de blussching hebben bijgedragen of die hebben bevorderd.”

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 62 en 63 van het Bijblad I, behelzende een gedeelte van het verslag van het verhandelde in de zitting der *Eerste* Kamer van den 27sten dezer; en

2°. vel 209 der *Bijlagen* van het Bijblad II, inhoudende laatstelijk bij de *Tweede* Kamer ingekomen stukken.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 5den September des jaars 1851, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Staat, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in het 5de District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

Het Herstellen van 's Lands Rijswerken op de Waal, den Beneden-Rhijn, de Lek en de Maas, in de provincie Gelderland, met de Leverantie van al de daartoe noodige Materialen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, overeenkomstig art. 9 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur Conrad, te Arnhem, en den Ingenieur Waldorp, te Zalt-Bommel.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 4den September des jaars 1851, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in het 11de District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

Eenige Aardewerken tot Herstel en Verbetering der Zeedijken van de Calamiteuse Polders in Zeeland, in negen perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn voor al de Werken bij den Hoofd-Ingenieur te Middelburg, en voor de bijzondere Werken bij de Ingenieurs te Goes, te Tholen, te Zierikzee en te Neuzen.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris Generaal,
J. Schröder.

MINISTERIE VAN OORLOG.

* * De Minister van Oorlog

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op Dingsdag den 23den September aanstaande, door de respective Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, tot de Aanbesteding der Leverantie van Fourrages zal worden overgegaan, ten behoeve van de Corpsen te Paard, welke, van den 1sten November aanstaande, tot en met den 31sten October 1852, in de nagemelde steden garnizoen zullen houden, te weten: te Amsterdam, Haarlem, 's Gravenhage, Amersfoort, Deventer, Nijmegen, Groningen, Leeuwarden, Breda, 's Hertogenbosch, Tilburg, Roermond, Venlo, Maastricht en op het eiland Walcheren;

Noodigt mitsdien allen, die daarin gading mogten hebben, om naar opgemelde leverantie in te schrijven; hen tevens verwittigende, dat de Voorwaarden, waarop die Aanbesteding zal worden gedaan, van den 23sten dezer, in de Bureaux van de hiervoren genoemde militaire autoriteiten ter lezing zullen liggen; en brengt wijders nog ter kennis van de belanghebbenden,

1°. dat de inschrijving, per tien ponden Hooi, per tien ponden Stroo en per tien ponden Haver moet geschieden;

2°. dat de prijzen der inschrijvingen, zoowel in cijfers als in letters voluit geschreven, moeten worden uitgedrukt; terwijl, ... gegadigden in breuken van cents verlangen mogen in te schrijven, niet in kleinere gedeelten dan honderdsten zal mogen geschieden;

3°. dat de namen, voornamen, woonplaatsen en het beroep van de Inschrijvers als van hunne Borgen, duidelijk in de Inschrijvings-Biljetten zullen behooren te worden vermeld;

4°. dat die Biljetten, welke tot opschrift moeten hebben:
Inschrijving voor de Leverantie van Fourrages aan de ... te Paard, te . . . . .
op gezegeld papier geschreven, zoo door de Inschrijvers, als ... hunne Borgen eigenhandig onderteekend en behoorlijk gesloten ten zijn;

5°. dat meergenoemde Biljetten, onder bijvoeging der ... bewijzen van gegoedheid, zoowel van die der Inschrijvers als van ... Borgen, door de besturen hunner woonplaatsen afgegeven, en ... lijk geregistreerd, voor of uiterlijk des middags ten twaalf ure van ... dag der Aanbesteding, bij de respective Heeren Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten, in de hiervoren genoemde Steden, bezorgd en ... daartoe in hun Bureau voorhanden bus gestoken moeten worden, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen, wordende den belanghebbenden bij deze uitdrukkelijk aanbevolen om er op te letten, dat bij ieder inschrijvingsbiljet, en dus voor ... garnizoensplaats afzonderlijk, de hiervoren bedoelde bewijzen van goedheid moeten worden overgelegd; en

6°. dat zoodanige biljetten, welke niet aan de vereischten, bij ... melde punten omschreven, voldoen, of die eenige bijzondere bepalingen bevatten, die van de voorwaarden mogten afwijken, of wel, waarbij de bewijzen van gegoedheid, in voege voorschreven ingerigt, niet ... zijn overgelegd, niet in aanmerking zullen komen; terwijl het Ministerie van Oorlog zich het regt voorbehoudt, om de leverantie niet te gunnen, ingeval hetzelve zal oordeelen, dat de prijzen, in het algemeen ... vergelijking met die, waartegen voor andere plaatsen is ingeschreven, te hoog mogten zijn, of wanneer er redenen mogten bestaan om den minsten inschrijver de leverantie niet toe te kennen.

's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

Van Spengler.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

NOTIFICATIE.

De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Gezien de missives van den Minister van Binnenlandsche Zaken, Opperhoutvester, van den 12den en 23sten Augustus 1851, n°. 189 (8ste afd.), betreffende de opening der groote jagt voor dit jaar;

Gelet op art. 11 der wet van den 11den Julij 1814, n°. 29 (*Staatsblad* n°. 79), op Zijner Majesteits besluiten van den 5den Julij 1823 (*Staatsblad* n°. 25 en 26), en op de deliberatien van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland, te dezer zake,

Brengt ter kennisse van de Belanghebbenden:

1°. dat, ingevolge de bepalingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, Opperhoutvester, vastgesteld in overleg met Gedeputeerde Staten, de groote jagt in de provincie Zuidholland zal geopend worden Zaturdag den zesden September 1851;

2°. dat, bij vervoer van wild naar provincien alwaar de jagt nog niet mogt zijn geopend, de Houtvesters gemagtigd zijn om consenten tot vervoer af te geven, geldig voor den tijd, door hen voor dien ... noodig geoordeeld;

3°. dat insgelijks, ingevolge de door den Minister van Binnenlandsche Zaken, Opperhoutvester, gemaakte bepaling, niet zal mogen worden gejaagd op gronden alwaar nog graangewassen of peulvruchten te velde staan; dat wijders de uitoefening der lange jagt alleen op twee dagen van elke week zal mogen plaats hebben, en wel des Woensdags en Zaturdags.

En, ten einde niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alom waar zulks te doen gebruikelijk is.

's Gravenhage, 28 Augustus 1851.

De Commissaris des Konings voornoemd,
Bij afwezigheid van denzelve,
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
Rengers van Wa...

PLAATSELIJKE BESTUREN.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van Gouda brengen ter kennis van alle belanghebbenden, dat de Passagie door het Moordrechtsche Verlaat van heden af is Opengesteld.

Gouda, den 26sten Augustus 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
...
Ter Ordonnantie van dezelven,
...

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

Dienst *tusschen* ROTTERDAM *en* LONDEN.

DE MAAL-STOOMPAKETTEN ...

Zaturdag 30 Augustus 1851, 's namiddags ten ...

Passagiers-Vracht.

1ste Kajuit Enkele Reis L. st. 1.10. f18 ...
2de ... 17.6. 10.50 ...

En bovendien elken ZATURDAG en WOENSDAG ...

Nadere inlichtingen bij de agenten
W. Smith en P. A. van ...

NB. De *Schepen* van gemelde Onderneming worden alle door ... MACHINEN van hooge drukking gedreven.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.